

JSM-kilpailun erikoismääräykset, kausi 2019–2020

ESIPUHE

Kilpailussa noudatetaan näiden erikoismääräyksiensä lisäksi pysyvien SM-kilpailumääräyksiensä luvun neljä määräystä sekä Suomen kilpailumääräyksiä.

SM-liiga, I- ja II-divisioona kuuluvat FIDE:n kilpailujen alaisuuteen, ja ottelut menevät ELO-laskentaan.

SM-liigassa ei voi sopia tasapeliä ennen kuin molemmat pelaajat ovat siirtäneet laudalla vähintään kaksikymmentä siirtoa.

Kaikki SM-liigan, I- ja II-divisioonan ottelut tallennetaan.

Kaikki tarpeelliset yhteystiedot löytyvät erikoismääräysten viimeisestä kappaleesta.

Lisenssit: Henkilö, joka pelaa sarjaottelun ilman voimassa olevaa pelaajalisenssiä, merkitään hävinneeksi riippumatta pelinsä tuloksesta, ja vaikutus ulottuu myös joukkuetulokseen. Lisenssimaksu on suoritettava ennen ottelun alkua ensisijaisesti Suomisportissa, <http://www.shakkiliitto.fi/ostamassa-lisenssia/>

Jos maksaminen ei onnistu tätä kautta jostain syystä, niin olkaa yhteydessä palvelupäällikkö Aleksi Olanderiin. Lisenssiä ei voi maksaa JSM:ssä pelipaikalla. Shakkiseura vastaa siitä, että kaikilla sen sarjaotteluissa pelaavilla on voimassa oleva lisenssi.

YLEISTÄ KILPAILUSTA

1. Kilpailujärjestelmä ja seuraamukset

Kaikissa sarjoissa ja lohkoissa pelataan täydellinen turnaus. JSM-kilpailutoimikunta päättää tarkemmin kilpailuohjelmasta.

Seuraamukset:

SM-liigan kolme parasta saa paikan Seurajoukkueiden EM-kilpailuun vuodelle 2020. SM-liigan kaksi viimeistä joukkuetta putoaa I-divisioonan kaudelle 2020–2021.

I-divisioonan lohkovoittajat nousevat SM-liigaan kaudelle 2020–2021. Lohkojen kaksi viimeistä joukkuetta putoaa II-divisioonan kaudelle 2019–2020.

II-divisioonan lohkovoittajat nousevat I-divisioonan kaudelle 2020–2021. II-divisioonan lohkojen kaksi viimeistä joukkuetta putoavat III-divisioonan kaudelle 2020–2021.

III-divisioonan lohkojako ja nousukarsinta päätetään ilmoittautumisajan jälkeen. Karsinta pyritään järjestämään kahdeksassa (8) otteluparissa, joista voittajat nousevat II-divisioonan kaudelle 2020–2021.

2. III-divisioonan nousukarsinnat

Karsintaottelut noususta II-divisioonan: Karsintaottelut pelataan viiden (5) pelaajan joukkuein. JSM-kilpailutoimikunta päättää otteluparit harkintansa mukaan, kun nousukarsintaan osallistuvat joukkueet ovat selvillä. Otteluparien maantieteelliset etäisyydet pyritään minimoimaan, mutta saman lohkon joukkueet eivät kohtaa karsinnassa. Ottelupareissa otetaan mahdollisuuksien mukaan vahvuuskeskiarvo huomioon siten, että kaikki otteluparit olisivat toisiinsa nähden mahdollisimman tasapuoliset.

3. Joukkueen pelaajalista

Kaikki seurat, joilla on joukkue SM-liigassa, I-divisioonassa tai II-divisioonassa ilmoittavat vakiokokoonpanon pelaajiensa pöytäjärjestyksen. Selo- tai elojärjestyksestä voidaan poiketa vain perustellusta syystä. SM-liigassa ja I-divisioonassa nimetään vakiokokoonpano pöydille 1–8 ja II-divisioonassa pöydille 1–5. Varapelaajat merkitään listalle kirjaimin (SM-liiga korkeintaan 12 varapelaajaa: A-L, I-divisioona korkeintaan 17 varapelaajaa: A-Q ja II-divisioona korkeintaan 15 varapelaajaa: A-O). Kaikkien pelaajien, jotka pelaavat kauden aikana kolmella ylimmällä sarjatasolla on oltava rekisteröityinä tai rekisteröitävissä FIDE:n vahvuuslukupöytäjärjestelmään. Rekisteröimätön pelaaja on pelikelpoinen, kun pelaajasta on käytettävissä tarkka tieto nimestä, sukupuolesta, syntymäajasta ja kansalaisuudesta. Tiedot toimitetaan JSM-toimikunnalle ja FIDE-laskentahenkilö Eetu Tiivalle. III-divisioonassa ilmoitetaan viisi nimeä vakiokokoonpanoksi. Varapelaajia ei tarvitse ilmoittaa.

Joukkueen pelaajalista (SM-liiga ja II-divisioona korkeintaan 20 pelaajaa sekä I-divisioona korkeintaan 25 pelaajaa) ja III-divisioonan kokoonpano sekä joukkueiden yhteyshenkilötiedot ilmoitetaan viimeistään 9.8.2019 JSM-toimikunnalle. Joukkueen vakiokokoonpano on ilmoitettava joukkueittain vahvuuslukupöytäjärjestyksessä. Varapelaajat valitaan seuran oman valinnan mukaan. Sarjaotteluissa voidaan SM-liigassa sekä I- ja II-divisioonassa käyttää vain joukkueen pelaajalistalle nimettyjä pelaajia.

Joukkueen pelaajalistaan tai III-divisioonan kokoonpanoon voidaan anoa muutosta 8.1.2020 mennessä. Jos anomus koskee seurasiirtoa tai ulkomaista pelaajaa, käsitellään anomus vasta, kun pelaajan lisenssi on maksettu ja/tai mahdollinen seuranvaihtomaksu maksettu SSL:n tilille. Pelaaja ei kuitenkaan voi pelata kahden eri seuran joukkueissa saman kauden aikana.

Ulkomaalaisten pelaajien käyttömahdollisuus on rajoitettu vain SM-liigan osalta. Liigajoukkueeseen saa nimetä korkeintaan kaksi sellaista pelaajaa, jotka eivät ole Suomen kansalaisia tai edusta FIDE:ssä Suomen Shakkiliittoa. Vakiokokoonpano ja otteluissa pelanneet varapelaajat mukaan luettuna joukkueessa saa pelata kauden aikana vain kaksi näin määritettyä ulkomaalaista.

4. Kilpailun yleinen aikataulu

PV.KK.VUOSI SM-liiga I-div. II-div. III-div.

14.09.2019: 1. kierros 1. pelipäivä 1. pelipäivä 1. pelipäivä

15.09.2019: 2. kierros 2. pelipäivä 2. pelipäivä 2. pelipäivä

19.10.2019: 3. kierros 3. pelipäivä 3. pelipäivä 3. pelipäivä

20.10.2019: 4. kierros 4. pelipäivä 4. pelipäivä 4. pelipäivä

23.11.2019: 5. kierros 5. pelipäivä 5. pelipäivä 5. pelipäivä

24.11.2019: 6. kierros 6. pelipäivä 6. pelipäivä 6. pelipäivä

11.01.2020: varapäivä 7. pelipäivä 7. pelipäivä 7. pelipäivä

12.01.2020: varapäivä varapäivä varapäivä 8.pelipäivä

08.02.2020 7. kierros 8.pelipäivä 8. pelipäivä 9.pelipäivä

19.02.2020 8. kierros 9.pelipäivä 9. pelipäivä 10.pelipäivä

13.03.2020 9. kierros -----

14.03.2020 10. kierros 10. pelipäivä 10. pelipäivä karsinnat

15.03.2020 11. kierros ----- karsintavarapäivä

Ottelun pelaaminen ohjelmasta poikkeavana ajankohtana on mahdollista JSM-kilpailutoimikunnan päätöksellä. Muutos pitää anoa viimeistään viikkoa ennen alkuperäistä pelipäivää. Kaikki kalenteriin merkityt ohjelmapäivät ja edeltävä perjantai ovat tarvittaessa varapäiviä pelisiirtoja varten, ellei JSM-kilpailutoimikunta toisin päättä. Kaikki ottelut alkavat klo 12:00, jos muuta ei mainita ohjelmassa tai ole sovittu.

OTTELUIHIN LIITTYVÄT JÄRJESTELYT

5. Kotijoukkueen yhteyshenkilön ja pelipaikkajärjestäjän velvollisuudet

Vähintään seitsemän (7) vuorokautta ennen ottelua kotijoukkueen yhteyshenkilön on otettava yhteyttä vierasjoukkueen yhteyshenkilöön ja ilmoitettava pelipaikka vierasjoukkueelle.

Kotijoukkueen yhteyshenkilö tekee ottelun tulositilauksen **samana päivänä** pelien päätyttyä JSM-sivuilla olevalla verkkotulosilmoituslomakkeella. Toissijaisesti voidaan tulos myös ilmoittaa sähköpostitse ilman liitetiedostoja osoitteeseen jsm1920@shakkiliitto.fi.

Otteluiden pelipaikkajärjestäjänä olevan seuran edustajan velvollisuuksiin kuuluu tallentaa pelit SM-liigassa. **HSL-merkityissä otteluissa tallennustehtävä kuuluu kotijoukkueelle eikä HSL:lle, jos muuta ei ole sovittu.** Pelit pitäisi lähettää viimeistään viikon kuluessa ottelusta SÄHKÖISESTI (PGN-, CA- tai CB-muotoisena) osoitteeseen [jsmpelit\(at\)shakki.net](mailto:jsmpelit(at)shakki.net).

I- ja II-divisioonan pöytäkirjat suositellaan tallennettavaksi kuten SM-liigassa. Toissijaisesti alkuperäiset pöytäkirjat voidaan lähettää kuuden (6) päivän aikana peliajankohdasta postitse, Harri Mikkonen, Kaapelintie 11 C 6, 37600 VALKEAKOSKI. III-divisioonassa kotijoukkueen on säilytettävä pöytäkirjat kilpailun päättymiseen saakka.

Jos kotijoukkueen yhteyshenkilö on estynyt hoitamasta tehtäviään, on hänen tilalleen viivytyksettä nimettävä varahenkilö. Seura vastaa siitä, että kaikilla joukkueilla on koko kilpailun ajan tavoitettavissa oleva yhteyshenkilö. Yhteyshenkilön ja/tai pelipaikkajärjestäjän velvollisuuksien rikkomuksista voidaan määrätä 80 euron rahasanktio.

6. Ottelun kokoonpano ja luovutukset

Yksittäisten otteluiden kokoonpanoihin sovelletaan pysyvien SM-kilpailumääräysten kohdan 4.2 määräyksiä näiden erikoismääräysten poikkeuksia lukuun ottamatta. III-divisioonassa on mahdollista hankkia joukkuekohtainen lisenssi (60 €). Kaikilla pelaajilla tulee olla voimassa oleva pelaajalisenssi.

Kotijoukkueella on mustat nappulat parittomilla pöydillä. Pelaaja ei saa pelata samaa joukkuetta vastaan kahdesti samalla kaudella. Mikäli joukkue ei pelaa täysilukuisena, tulee yhteyshenkilön ilmoittaa siitä viimeistään ottelua edeltävänä iltana klo 20 mennessä vastustajan yhteyshenkilölle ja JSM-toimikunnalle. Mikäli joukkue joutuu luovuttamaan enemmän kuin yhden pöydän ottelussa, tulee tästä kuitenkin ilmoittaa vastajoukkueelle ja JSM-toimikunnalle kolme (3) vuorokautta ennen ottelua. Tässä yhteydessä on ilmoitettava pelaajien todellinen lukumäärä. Luovutukset annetaan alimmilla pöydillä. Mikäli joukkueesta puuttuu enemmän kuin kolme pelaajaa 8-henkisessä joukkueessa tai enemmän kuin kaksi pelaajaa II-divisioonan 5-henkisessä joukkueessa, joukkueen katsotaan luovuttaneen ottelun. Mahdolliset erikoistilanteet JSM-toimikunta käsittelee erikseen.

Kummankin joukkueen on ilmoitettava kokoonpanonsa viisi minuuttia ennen ottelun alkua. Mikäli kokoonpanoon ilmoitettu pelaaja ei saavu ottelun aikana pelipaikalle lainkaan, JSM-toimikunta voi määrätä seuralle rahasanktion (70 euroa kahdella ylimmällä ja 50 euroa kahdella alimmalla sarjatasolla). Rahasanktio on puolet yllä mainitusta, jos myöhästyminen tapahtuu alimmalla pöydällä. **Viimeisten pöytien mahdollisissa luovutustapauksissa vastustajajoukkueella täytyy olla nimettynä pöydälle sääntöjenmukainen pelaaja, muutoin pöydän tulos on 0-0.**

Luovuttaneen joukkueen pelaamat ottelut poistetaan sarjataulukosta ja joukkue putoaa seuraavaksi kaudeksi sarjaporrasta alemmaksi. Kausi suositellaan aina pelattavaksi vahvuuslaskennallisesti loppuun alkuperäisen ohjelman mukaisesti.

7. Peli aika

Ottelun kaikilla pöydillä käytetään samaa peliaikaa. Peli aika on FIDE:n laskentaan menevissä sarjoissa 90 minuuttia + 40 siirron jälkeen 30 minuuttia sekä koko pelin ajan joka siirron jälkeen 30 sekuntia lisäaikaa. III-divisioonassa voidaan käyttää muuta JSM-toimikunnan hyväksymää peliaikaa.

SM-liigassa kelloissa ei käytetä siirtolaskuria.

OTTELUN PELITAPAHTUMISTA

8. Kapteenien asema

Kapteenien aseman osalta noudatetaan sitä, mitä FIDE:n turnausmääräykset siitä määräävät (FIDE:n turnausmääräysten kohta 16, suomennos Mikko Markkula). Erikseen tässä mainittakoon: "Joukkueen kapteenin asema on pohjimmiltaan hallinnollinen. Kapteeni on oikeutettu neuvomaan joukkueensa pelaajaa tarjoamaan tasapeliä tai hyväksymään tasapelitarjous tai luovuttamaan peli, elleivät kilpailun määräykset sano toisin. Hänen tulee pitäytyä lyhyeen tiedonantoon, joka pohjautuu vain ottelua koskeviin olosuhteisiin. Hän voi sanoa pelaajalle: "ehdota tasapeliä", "suostu tasapeliin" tai "luovuta peli". Esim. jos pelaaja kysyy, tulisiko hänen suostua tasapeliehdotukseen, kapteenin pitää vastata "kyllä" tai "ei" tai jättää päätös pelaajalle. Hän ei saa antaa tietoa pelaajalle asemasta laudalla eikä myöskään kysyä neuvoa pelin tilanteesta keneltäkään muulta. Pelaajia koskevat samat rajoitukset. Vaikka joukkuekilpailussa on joukkuetta kohtaan tietty lojaalisuus, joka ylittää pelaajan oman pelin näkökohdat, on shakki pohjimmiltaan kahden pelaajan välinen kamppailu. Siksi pelaajalla on oltava lopullinen sanavalta pelinsä suhteen. Joukkueen kapteenin tehtävänä on vaikuttaa siihen, että pelaajat noudattavat shakkisääntöjen 12 kohdan kirjainta ja henkeä. Erityisesti joukkuekilpailussa odotetaan erittäin korrektaa, urheilijamaista käytöstä."

Jos alun perin nimetty kapteeni on estynyt jostain syystä tai ei ole juuri pelipaikalla, niin valitaan varakapteeni hoitamaan tehtäviä. Kapteeneilla on oikeus oma-aloitteisesti informoida pelaajia ottelun pistetilanteesta. Kun pelipaikalla ei ole tuomaria eikä ulkopuolista toimitsijaa, on joukkueiden kapteeneilla kilpailun toimitsijaa vastaava rooli, joka mahdollistaa esim. ulkopuoliseen häiriöön puuttumisen. Mahdollisten häiriötekijöiden ilmaantuminen pelipaikalle pitää estää tai häiriötekijät tulee poistaa välittömästi pelipaikalta.

SSL:n hallituksen tai toimikuntien jäsenet eivät saa toimia JSM-joukkueen kapteeneina.

9. Määräykset pelitapahtumien osalta

Peleissä noudatetaan Shakin sääntöjen 1.1.2018 voimaan tullutta versiota.

FIDE:n shakkisääntöjen ja SM-kilpailumääräysten mukaisesti elektronisten kommunikointilaitteiden käyttö pelien aikana on kielletty. Tämä tarkoittaa sitä, että pelaaja ei saa kantaa mukanaan kännykkää, vaan

kännykän on oltava muualla ja täysin suljettuna. Kännykän käsittelystä tai sen aiheuttamasta äänestä tuomitaan häviö, ellei tuomari toisin päättä.

SM-liigaotteluissa on aina paikalla JSM-toimikunnan nimeämä FIDE:n lisenssirekisterissä oleva kansainvälinen, FIDE- tai kansallinen shakkituomari, joka tekee ratkaisut ottelun aikana. Tuomari voi tuomita myös muita samassa pelipaikassa pelattavia otteluita.

Muissa otteluissa, joissa pelipaikalla ei ole nimettyä tuomaria, molempien joukkueiden kapteenien katsotaan toimivan tuomarin ominaisuudessa. Tällöin toimitaan seuraavasti:

Pelaajan on pidettävä pöytäkirjaa koko pelin ajan. Vastapelaaja tai toimitsijana toimiva kumman tahansa joukkueen kapteeni voi vaatia pöytäkirjan täydentämistä heti, jos pelaajalta puuttuu enemmän kuin kolme puolisiirtoa pöytäkirjasta (siis yksi toisen siirto ja kaksi omaa siirtoa). Kaikki pöytäkirjakorjaukset on suoritettava oman kellon käydessä. Pelaaja häviää pelin kolmannesta huomautuksesta ja vastustaja voittaa pelin, mikäli hän voi tehdä vastustajastaan matin laillisella siirtosarjalla.

SM-liigaa alemmilla sarjatasoilla pelipaikalla olevan tuomarin puuttuessa joukkueiden kapteenit ratkaisevat esiintyneet vaatimukset ja kiistatilanteet. Jos kapteenit eivät pääse yksimielisyyteen, niin vaatimus esitetään ensisijaisesti puhelimitse jollekulle samalle päivälle merkityn liigaottelun liigatuomarille, kilpailun päätuomarille tai hänen varahenkilölleen.

Mahdollisista muista kuin ottelun aikana ilmoitetuista pelitapahtumaprotesteista päätöksen tekee liigan päätuomari tai hänen varahenkilönään toimiva joku muu liigatuomari.

Sopupelitapauksissa JSM-kilpailutoimikunta voi määrätä osanottomaksun suuruisen rahasanktion molemmille joukkueille, jos voidaan osoittaa, että tuloksessa on kyse selvästä sopupelistä.

PROTESTIT JA KILPAILUORGANISAATIO

10. Protestit

Kaikki ns. tekniset, järjestelmään liittyvät protestit käsittelee JSM-kilpailutoimikunta, ja pelitapahtumiin liittyvät protestit päätuomari.

Oikeus tehdä vastalause pelin tapahtumista tai virheellisestä kokoonpanosta on ainoastaan vastustajajoukkueella tai saman lohkon joukkueella. Vastalause on jätettävä JSM-toimikunnalle kolmen (3) päivän kuluessa siitä, kun tulokset on julkaistu JSM-sivulla.

Toimikunnan on tehtävä ratkaisunsa neljän (4) päivän kuluessa protestin saapumisesta. Protestit tulee jättää ensisijaisesti sähköpostitse toimikunnalle. Toimikunta antaa ratkaisunsa kirjallisesti. JSM-toimikunnan hallinnollisia päätöksiä koskevat valitukset osoitetaan SSL:n hallitukselle viiden (5) päivän sisällä päätöksen julkistamisesta.

Varsinaisista peliin liittyvistä tapahtumista vastalause on ilmoitettava pelipäivänä kilpailun johtajalle sekä varsinainen perusteltu vastalause on tehtävä kolmen (3) päivän kuluessa sähköpostitse kilpailun päätuomarille sekä kopiona kilpailun johtajalle. Tuomarin on tehtävä ratkaisunsa seitsemän (7) päivän kuluessa protestin saapumisesta. Tuomarina toimineen henkilön (päätuomarin tai hänen sijallaan toimineen jäävittömän tuomarin) päätöksestä voi valittaa shakin kilpailumääräysten kohdan 8 mukaisella tavalla Shakkituomari-toimikuntaan. Tuomari-toimikunta ei voi muuttaa tuomarin päätöstä.

Kaikista protesteista on jätettävä 1½ -kertaisen osanottomaksun suuruinen vetoraha, joka pitää olla maksettuna SSL:n tilille protestin jättöhetkellä. Vectoraha palautetaan, mikäli vastalause hyväksytään. Vectoraha voidaan palauttaa myös kielteisessä tapauksessa protestin käsittelijän harkinnan mukaan.

11. Toimihenkilöt

Kilpailun järjestelyistä vastaa SSL:n hallituksen asettama JSM-kilpailutoimikunta, johon kuuluvat kansainvälinen shakkituomari Timo Munukka, kansallinen shakkituomari Eetu Tiiva ja turnausjohtaja Lauri Hagelberg. Kilpailun johtajana toimii Timo Munukka ja varalla on Eetu Tiiva. He huolehtivat kaikesta kilpailun vaatimasta käytännön toiminnasta.

12. Shakkituomarit

Kilpailun päätuomarina toimii kansainvälinen shakkituomari Mika Hakala ja varalla on kansainvälinen shakkituomari Timo Munukka.

Liigaotteluihin nimetyt tuomarit toimivat tarvittaessa puhelintuomarin ominaisuudessa kaikilla sarjatasoilla. Liigatuomareiksi katsotaan kaikki ko. päivänä SM-liigan tuomareiksi merkityt henkilöt sekä päätuomari ja hänen varahenkilönsä. JSM-kilpailutoimikunta voi tarpeen mukaan nimetä lisää tuomareita eri sarjatasoille kauden aikana.

13. Yhteystiedot

JSM-toimikunta: jsm1920@shakkiliitto.fi tai puhelimitse toimikunnan jäsenelle

- Puheenjohtaja Timo Munukka: timo@munukka.net, 0509310608
- Varapuheenjohtaja Eetu Tiiva: eetu.tiiva@outlook.com, 0409357959
- Jäsen Lauri Hagelberg: lauri_hag@hotmail.com

Päätuomari: IA Mika Hakala, mika.hakala@raseko.fi, 0505286565

- Varalla IA Timo Munukka, timo@munukka.net, 0509310608

Fide-laskentahenkilö: Eetu Tiiva, eetu.tiiva@outlook.com, 0409357959

Tuomaritoimikunta: Jouni Lehtivaara, jouni.lehtivaara@pp.inet.fi, 0505922045

Shakkiliiton palvelupäällikkö (lisenssiasiat): Aleksi Olander, aleksi.olander@shakkiliitto.fi, 0405116464

Shakkiliiton toiminnanjohtaja: Marko Tauriainen, marko.tauriainen@shakkiliitto.fi, 0505813500